

APELACIONI SUD, Torino

Presuda od 22.III 1960.

Soc.Reale Mutua di Assicurazioni
c/a Romeo i Edoardo Pavani, Benito
Migliorini i Dardo Silenzi

Osiguranje broda - Zapljena broda ne mora uvijek biti posljedica ratnog rizika

U polici osiguranja ribarskog broda bilo je navedeno da osiguratelj ne pokriva ratne i slične rizike. Međutim u naknadno dodatom ugovoru stranke su ugovorile klauzulu prema kojoj se "garancija osiguratelja proširuje za vrijeme od tri mjeseca... na štete koje pretrpi osigurana stvar od rata, zapljene, pljenidbe, štrajka, mina itd." Za vrijeme kroz koje je osiguratelj pokrivao rizike na temelju ove klauzule, brod je lovio ribu u jugoslavenskim obalnim vodama, i bio od strane jugoslavenskih organa zaplijenjen.

Osiguranik - brodovlasnik zahtjeva od osiguratelja naknadu štete, koju osiguratelj neće da nadoknadi, pa je spor iznesen pred sud.

Osiguratelj se protivi tužbi ističući da su osigurani samo ratni rizici, a da brod nije zaplijenjen u ratu nego u doba mira. Osim toga da je u polici osiguranja izričito navedeno da osiguratelj ne odgovara za kontraband, zabranjenu trgovinu, kao i za krivnju zapovjednika. U konkretnom slučaju da je do zapljene došlo krivnjom zapovjednika.

Prvostepeni sud je prihvatio tužbeni zahtjev, smatrajući - medju ostalim - da su u dodatnoj klauzuli osiguratelji preuzezeli na sebe rizik ne samo ratne nego i mirnodopske zapljene broda.

Protiv ove presude osiguratelj je uložio žalbu, u kojoj, uglavnom, opetuje svoje stajalište izneseno u prvostepenom postupku.

Apelacioni sud je potvrdio prvostepenu presudu. Usvaja stajalište prvostepenog suda, da ispravno gramatičko tumačenje dodatke klauzule o preuzetim rizicima dovodi do zaključka da nisu preuzeti isključivo ratni nego i mirnodopski rizici. Osim toga da prema talijanskom pravu (čl.524 Zak.o pl.), osiguratelj ne

odgovara za štetu nastalu kontrabandom (koja je inače pokrivena ugovorom o osiguranju), ako je do kontrabande došlo doloznim postupkom zapovjednika. Za blaže stepene zapovjednikove krivnje odgovara osiguratelj. Osiguranik je nastupio dokaz da se u konkretnom slučaju nije radilo o zapovjednikovom dolusu.

/Dir.mar.1961, I, str.90-105/

E.P.

Bilješka. - U gornjoj presudi sudovi su raspravljali načelno pitanje, naime da li klauzula o preuzimanju ratnog rizika i sličnih znači, sama po sebi, da osiguratelj odgovara samo za štetu nastalu ratnim dogadjajima, ili pak treba klauzulu tumačiti u gramatičkom smislu. Sudovi su zauzeli ovo drugo stajalište. Pre-suda je interesantna i za naše osiguranike, jer bi se i oni mogli naći u sličnoj situaciji. Potrebno je da osobitu pažnju obrate formuliranju takvih klauzula, da bude potpuno jasno da li se preuzimaju samo ratni ili i mirnodopski rizici.

E.P.

ZAKONI I DRUGI PROPISI

Novi grčki Zakonik o pomorskom privatnom pravu

Novi grčki Zakonik o pomorskom privatnom pravu (Zak. br. 3816/1958) stupio je na snagu 1. IX 1958. Zakonik je podijeljen na 16 naslova s 297 članova. Naslovi se odnose na slijedeće materije: 1) brodove i vlasništvo na brodovima, 2) suvlasništvo brodova, 3) zapovjednika, 4) posadu, 5) odgovornost brodovlasnika, 6) ugovor o prijevozu, 7) fiducijarni prijenos vlasništva broda, 8) hipoteku na brod, 9) pomorske privilegije, 10) zaustavljanje i prinudno izvršenje na brodu, 11) zajedničke avarije i doprinos, 12) sudar, 13) tražbine iz pružanja pomoći, 14) pomorsko osiguranje, 15) zastaru i 16) prijelazne odredbe.

Ovaj Zakonik je obuhvatio samo odredbe o pomorskom privatnom pravu, a u pripremi je posebna kodifikacija pomorskog upravnog prava. Iako se medju zadacima nove kodifikacije spominje da joj je zadatak da uskladi grčko zakonodavstvo s unifikacijskim konvencijama, treba reći da je to samo djelomice u njoj postignuto, jer su dosljedno ugradjene u zakonik samo dvije konvencije od 1910. (Konvencija o sudaru i o pružanju pomoći i spasavanju